

SLUŽBA ZA MLADINSKO KNJIŽEVNOST PRI KANADSKI NARODNI KNJIŽNICI

Leta 1975 je bila pri kanadski Narodni knjižnici v Ottawa ustanovljena služba za mladinsko književnost: Children's Literature Service/Service de Littérature de jeunesse. Naloge službe so: zbiranje kanadske literature za mlade (do šestnajstega leta (starosti), strokovne literature o mladinski književnosti, referenčna in svetovalna dejavnost, sodelovanje pri izdelavi nacionalne bibliografije, promocija mladinske literature, zlasti kanadske, v domačem in mednarodnem prostoru in spodbujanje k branju s pomočjo različnih akcij. Gradivo, ki ga služba zbira in hrani kot posebno zbirko svojega oddelka, obsega mladinske knjige v obeh uradnih jezikih, angleškem in francoskem ter v drugih jezikih, ki so izšle v Kanadi. Te knjige dobivajo kot obvezne izvide, ki jih od leta 1953 prejema Narodna knjižnica. Mladinske knjige, ki so jih napisali ali ilustrirali kanadski avtorji ali pa obravnavajo kanadsko tematiko in so izšle v tujini, pridobivajo z nakupi, le izjemoma kot darove založb. Ves čas si služba prizadeva izpopolniti tudi starejšo in dragoceno Canadiano. Danes obsega zbirka okrog 40.000 enot tekoče in retrospektivne mladinske literature (85 % knjig je kanadskih). Strokovna literatura in članki, ki jih služba zbira, so glavni vir informacij za študij kanadske mladinske književnosti. Strokovna zbirka je namenjena predvsem (odraslim) za znanstveno in raziskovalno delo. Izjemnega pomena so tudi zbrani rokopisi, originalne ilustracije in druge raritete. Omeniti

velja originalne ilustracije Kena Nutta, pod psevdonimom Eric Beddows, za knjigo „Night Cars“, rokopise in originalne ilustracije Marie-Louise Gay in edini izvod knjige Christiane Duchesne z naslovom „L'enfant de la maison folle.“ Rokopis in ilustracije so v čudovitem usnjenem ovitku, izdelku Odette Drappeau-Milot.

Redni program službe za mladinsko književnost pri kanadski Narodni knjižnici obsega sodelovanje pri razstavah v Narodni knjižnici in izven nje, sodelovanje na konferencah in delavnicah, izmenjavo knjig z drugimi kulturnimi centri, obiske knjižnic in pripovedovanje pravljic na šolah, izdajanje letne publikacije *Notable Canadian Children's Books/Un choix de livres canadiens pour la jeunesse* ter sodelovanje pri akciji *Read Up On It/Lisez sur le sujet*.

V publikaciji *Notable Canadian Children's Books/Un choix de livres canadiens pour la jeunesse* je letni izbor najboljših kanadskih mladinskih knjig, napisanih v angleškem in francoskem jeziku. Za vsako knjigo je v obeh jezikih napisana izčrpna anotacija in priporočilo, za katero starost je knjiga primerna. Temu izboru je dodan abecedni seznam pisateljev, ilustratorjev, knjig po vsebinskih geslih in nagrajenih knjig. Izbor pripravlja in izdaja služba za mladinsko književnost pri kanadski Narodni knjižnici.

Road Up On It/Lisez sur le sujet je vsakoletna akcija kanadske Narodne knjižnice za spodbujanje, zlasti osnovno-

šolcev, k branju. To bralno akcijo močno podpirata tudi kanadski radio in televizija. Služba za mladinsko književnost pripravi gradivo, ki ga v privlačnih mapah razpošlje jeseni Narodna knjižnica na vse šole.

Gradivo v mapah je:

1. Publikacija *Read Up On It/Lisez sur le sujet* vsebuje:

– anotiran seznam nagradjenih angleških in francoskih kanadskih mladinskih knjig. Nagrad je kar lepo število, več kot petnajst, podeljujejo pa jih Canadian Library Association, International Board on Books for Young People – Canada, The Canadian Children's Book Centre, The Canada Council, Canadian Booksellers Association, Association canadienne d'éducation de langue française in druge ustanove

– anotiran seznam prevodov iz francoščine v angleščino, urejen po starostnih stopnjah

– anotiran seznam prevodov iz angleščine v francoščino, urejen po starostnih stopnjah

– pregled izdaj leposlovne in poučne mladinske literature in strokovne literature o mladinski književnosti kanadskih založb za tekoče leto

2. Publikacija *Our Choice*, ki jo izdaja vsako leto The Canadian Children's Book Centre v Torontu. Center je nacionalna neprofitna organizacija, osnovana pred šestnajstimi leti. Center si z izdajanjem rednih publikacij o knjižnih novostih, najrazličnejšega, tudi propagandnega gradiva o avtorjih, pisateljih in ilustratorjih, strokovnih publikacij o mladinski književnosti, z javno referenčno knjižnico in vsakoletnim Tednom knjig za otroke, prizadeva za razvoj kanadske mladinske književnosti in širjenja veselja ter potreb po branju. V publikaciji *Our Choice* je letni izbor najboljših kanadskih mladinskih knjig, ki jih izbere posebna, neodvisna skupina strokovnjakov, učiteljev, bibliotekarjev in knjižarjev. V publikaciji je tudi seznam

strokovne literature, predstavljene so vse nagrajene knjige in njihovi avtorji.

3. *Abracadabra*, publikacija, ki jo pripravlja in izdaja Communication-Jeunesse iz Montréala, objavlja letni izbor najboljših quebeških mladinskih knjig. Strokovna komisija, ki jo sestavljajo bibliotekarji, pedagogi, kritiki in literarni strokovnjaki, izbere okrog 120 naslovov najboljših albumov za otroke, otroških romanov, pesmi, pravljic, gledaliških tekstov, dokumentarnih albumov, knjig, ki spodbujajo k aktivnostim, in najboljših mladinskih časopisov. Med temi knjigami izberejo tudi otroci sami, ki so člani klubov LIVROMAGIE, svoje najljubše knjige. Tudi njihov izbor knjig je objavljen. Klubi Livromagie so ustanovljeni po šolah, javnih knjižnicah in kulturnih centrih. Člani klubov so otroci, stari od 9 do 12 let. Za domiselno in uspešno delovanje so nagrajeni tudi ti bralni klubi.

4. Razno propagandno gradivo: plakat, nalepke, knjižna kazala in razglednice. Likovna podoba mape in propagandnega gradiva je delo istega avtorja.

5. Vprašalnik, s katerim organizatorji akcije *Read Up On It/Lisez sur le sujet* preverjajo svoje delo in ga dopolnjujejo s predlogi in pripombami izvajalcev in udeležencev.

Služba za mladinsko književnost pri kanadski narodni knjižnici ima pomembno in častno vlogo tudi pri nagradi Elizabeth Mrazik-Cleaver za kanadsko slikanico, katere sponzor je kanadska sekcija IBBY.

Informativno gradivo o službi za mladinsko književnost pri kanadski Narodni knjižnici je z dovoljenjem za objavo v reviji *Otrok* in knjiga poslala slovenski sekciji IBBY vodja službe, gospa Irene E. Aubrey.

Tanja Pogačar